

БЕЗПЕКА ДІТЕЙ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

(рекомендаційний бібліографічний список)

Міжнародні документи

ITU (International Telecommunication Union) 2020 Guidelines on Child Online Protection (COP)

URL: <https://www.itu-cop-guidelines.com/>

(дата звернення: 12.10.2023 р.).

23 червня 2020 року Міжнародний союз електрозв'язку ООН представив нові «Рекомендації щодо захисту дітей у цифровому середовищі». Прес-реліз англійською мовою за [посиланням](#). За статистикою організації, кожен третій користувач інтернету сьогодні – молодше 18 років. Конвенція ООН про права дитини визначає дитину як особу віком до 18 років. Ці Рекомендації стосуються проблем, що постають перед усіма особами, які не досягли 18 років. Рекомендації призначені для різних вікових груп дітей. У документі є розділи для батьків, педагогів, представників державних органів.

Guidelines for parents and educators on Child Online Protection 2020.

URL:

https://www.itu-cop-guidelines.com/_files/ugd/24bbaa_f8a17ad2a3b94490add9a586ce4b6db8.pdf

(дата звернення: 12.10.2023 р.).

У новій редакції рекомендацій Міжнародного союзу електрозв'язку ООН «Захист дітей у цифровому середовищі: рекомендації для батьків та освітян» враховані особливі потреби дітей з інвалідністю та дітей-мігрантів. Рекомендації призначені для різних вікових груп дітей.

Переклад рекомендацій «Захист дітей у цифровому середовищі: рекомендації для батьків та освітян» створений за ініціативи Міністерства цифрової трансформації України громадською організацією «МІНЗМІН» за

фінансової підтримки Міжнародного союзу електрозв'язку (МСЕ). Переклад українською мовою за [ПОСИЛАННЯМ](#).

Guidelines for policy-makers on Child Online Protection 2020.

URL:

https://www.itu-cop-guidelines.com/_files/ugd/24bbaa_b5fec426d50d4a21b721489099b5781f.pdf

(дата звернення: 12.10.2023 р.).

Переклад рекомендацій «Захист дітей у цифровому середовищі: рекомендації для органів державної влади» створений за ініціативи Міністерства цифрової трансформації України громадською організацією «МІНЗМІН» за фінансової підтримки Міжнародного союзу електрозв'язку (МСЕ). Переклад рекомендацій для органів державної влади українською мовою за [ПОСИЛАННЯМ](#).

Recommendation CM/Rec(2018)7 of the Committee of Ministers to member States on Guidelines to respect, protect and fulfil the rights of the child in the digital environment : 4 July 2018, Council of Europe.

URL: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016808b79f7

(дата звернення: 05.10.2023 р.).

4 липня 2018 року Рада Європи прийняла нову Рекомендацію CM/Rec(2018)7 «Про принципи дотримання, захисту та реалізації прав дитини в цифровому середовищі». У документі визначено, що доступ до інтернету є важливим для реалізації прав і свобод дітей, для їхньої освіти, включення у суспільне життя і підтримки зв'язків із сім'єю та соціумом. На державному рівні повинна надаватися інформація щодо забезпечення прав дітей в інтернеті, яка би була зрозумілою для самої дитини і відповідала її віковим потребам.

Зважаючи на важливість і актуальність цієї теми для нашої держави Національна рада переклала прес-реліз Ради Європи і зробила неофіційний переклад Рекомендації та пропонує їх до уваги.

Прес-реліз українською мовою за [посиланням](#).

Неофіційний переклад Рекомендації CM/Rec(2018)7 українською мовою за [посиланням](#).

Нормативно-правові акти України

Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05 жовтня 2017 № 2163-VIII.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>

(дата звернення: 02.10.2023 р.).

Цей Закон визначає правові та організаційні основи забезпечення захисту життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави, національних інтересів України у кіберпросторі, основні цілі, напрями та принципи державної політики у сфері кібербезпеки, повноваження державних органів, підприємств, установ, організацій, осіб та громадян у цій сфері, основні засади координації їхньої діяльності із забезпечення кібербезпеки.

Підзаконні нормативно-правові акти

Положення про Національний координаційний центр кібербезпеки : затв. Указом Президента України від 7 червня 2016 року №242/2016.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/242/2016#Text>

(дата звернення: 02.10.2023 р.).

Національний координаційний центр кібербезпеки є робочим органом Ради національної безпеки і оборони України. Центр здійснює прогнозування та виявлення потенційних та реальних загроз у сфері кібербезпеки України, узагальнює міжнародний досвід у сфері забезпечення кібербезпеки; оперативне, інформаційно-аналітичне забезпечення РНБО з питань кібербезпеки. Крім того, Центр бере участь в організації і проведенні міжнаціональних і міжвідомчих кібернавчань та тренінгів, розробляє відповідні методичні документи і рекомендації.

Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії інформаційної безпеки на період до 2025 року : розпорядження КМ України від 30 березня 2023 р. N 272-р

URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KR230272?an=1>

(дата звернення: 20.10.2023 р.).

План розроблено на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки». Документ, як це випливає з назви, містить план заходів та визначає терміни реалізації плану.

Стратегія інформаційної безпеки : затв. Указом Президента України від 28 грудня 2021 року № 685/2021.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#n14>

(дата звернення: 20.10.2023 р.).

У Стратегії серед глобальних викликів та загроз інформаційній безпеці вказано збільшення кількості глобальних дезінформаційних кампаній, інформаційна політика російської федерації, соціальні мережі як суб'єкти впливу в інформпросторі та недостатній рівень медіаграмотності суспільства.

Стратегія кібербезпеки України : затв. Указом Президента України від 26 серпня 2021 року №447/2021.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#n12>

(дата звернення: 02.10.2023 р.).

Стратегія кібербезпеки України визначає пріоритети національних інтересів у сфері кібербезпеки, наявні та потенційно можливі кіберзагрози, цілі та завдання забезпечення кібербезпеки України з метою створення умов для безпечного функціонування кіберпростору, його використання в інтересах особи, суспільства і держави.

Проекти

Національна стратегія з захисту дітей в цифровому середовищі на період до 2025 року : Проєкт

URL:

https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/normative_document/2020/7/%D0%9D%D0%90%D0%A6%D0%86%D0%9E%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%90%D0%A1%D0%A2%D0%A0%D0%90%D0%A2%D0%95%D0%93%D0%86%D0%AF_%D0%97_%D0%97%D0%90%D0%A5%D0%98%D0%A1%D0%A2%D0%A3_%D0%94%D0%86%D0%A2%D0%95%D0%98%CC%86_%D0%92_%D0%A6%D0%98%D0%A4%D0%A0%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%9C%D0%A3_%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%95%D0%94%D0%9E%D0%92%D0%98%D0%A9%D0%86_%D0%9D%D0%90.pdf

(дата звернення: 10.10.2023 р.).

Міністерство цифрової трансформації України в рамках власного мандату щодо розвитку цифрових прав громадян розробило проєкт Національної стратегії з захисту дітей в цифровому середовищі на період до 2025 року. Стратегія спрямована на вироблення державної політики захисту дитини в цифровому середовищі. Метою Стратегії визначено забезпечення прав і свобод дитини, її захист від будь-яких форм насильства, експлуатації та зловживань в цифровому середовищі. Стратегія планує покривати сферу Інтернету, мобільних технологій, відповідних пристроїв, що дають можливість доступу до таких технологій, цифрові мережі, бази даних, контент та послуги.

Листи Міністерства освіти і науки України

Лист МОН України від 10 березня 2021 р. № 1/9-128 «Щодо необхідності проведення додаткових профілактичних заходів в середовищі дітей та підвищення обізнаності батьків»

URL:

<https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-neobhidnosti-provedennya-dodatkovih-profilaktichnih-zahodiv-v-seredovishi-ditej-ta-pidvishennya-obiznanosti-batkiv>

(дата звернення: 16.10.2023 р.).

У листі надаються рекомендації для проведення додаткових профілактичних заходів закладами освіти серед дітей та інформування батьків щодо компетентностей безпечної поведінки в цифровому середовищі.

Додаткову інформацію щодо безпеки дітей в мережі Інтернет можна знайти на сайті МОН України на [посиланням](#).

Матеріал підготувала – Вікторія Наумова, старший викладач кафедри природничо-математичної освіти і технологій, методист НМЦ професійного розвитку педагогічних працівників Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

e-mail: v.naumova@kubg.edu.ua